

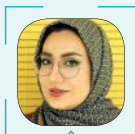
ورود «روبات خرابکار» به ایران

کتاب «روبات خرابکار» نوشته فرانک کاترل بویس را نشر افق با ترجمه ثمنین نبی‌پور منتشر کرده است. خبر را ایبنا منتشر کرده و نوشته که روبات خرابکار به‌عنوان دویست‌وسه‌وششمین‌عنوان از مجموعه‌رمان نوجوان نشرافق منتشر شده‌است. فرانک کاترل بویس، نویسنده و نمایشنامه‌نویسی است که جایزه‌های

نگاهی به مقوله آموزش اجباری به کودکان و تفاوت‌های آن با فرآیند صحیح یادگیری

مساله‌ای که این‌روزها در مدارس، چالش‌هایی جدی به بار آورده‌است

از یادگیری تا آموزش زوری!

زنبن ملایی

روان‌شناس حوزه کودک

نگاهی به تاریخچه فرآیندهای آموزش به کودکان

بعد از یک جانشینی و کشاورزی و نظام فئودالی و ایجاد صنعت، میزان کار افزایش یافت و مالکیت خصوصی شکل گرفت. فرمانبری و فرمانبرداری و جامعه طبقاتی شکل گرفت و آزادی کودکان نیز به فراخور آن کمتر شد و برخلاف جوامع شکار که خلاقیت و انطباق در هر لحظه موفقیت محسوب می‌شد، در این جوامع فرمانبرداری و نظم و اهمیت یافت.

بعد از این دوران با شکل‌گیری مذهب کاتولیک و پروتستان، آنهایی که در راس هرم قدرت قرار داشتند مصداق حقیقت بوده و وظیفه افراد رده پایین یادگیری تکرار و پیروی بوده‌است. دانش در انحصار گروه‌های مذهبی قرار گرفت و انحصار دانش به ایجاد قدرت منجر می‌شد. تنبیه‌بدنی کودکان طبیعی قلمداد می‌شد و نگاه به کودک، موجودی سرکش بود که با تنبیه‌بدنی اصلاح می‌شد. مارتن‌لوتر که مذهب پروتستان را ایجاد کرد، معتقد بود همه افراد برای رستگاری باید نوشته‌های مقدس را بخوانند و در نتیجه آموزش جهانی برای خواندن ایجاد شد. به دنبال آن مدارس ایجاد شدند و روش اصلی مدارس اولیه حفظ کردن

طوطی‌وار و به جای کنجکاوی شست‌وشوی مغزی در جهت انباشت سرمایه بود. از اینجا به بعد یادگیری یک آموزش اجباری شد و بچه‌ها در بین آموزش‌ها رنگ تفریح داشتند و به بازی می‌پرداختند اما بازی یادگیری محسوب نمی‌شد بلکه دشمن یادگیری به حساب می‌آمد.

به مرور سیستم آموزشی یک‌دست با دروس مشخص و اهداف واحد طراحی شد. آگوست هرمن فرنک که سیستم آموزشی را تاسیس کرد، می‌گوید: «بچه‌ها نمی‌دانند چگونه زندگی‌شان را اداره کنند و زمانی که به حال خود رها می‌شوند به طور طبیعی به سمت رفتار بیهوده و گناه‌آلود کشش و تمایل دارند و در نتیجه این یک قانون است که کودکان بدون ناظر و سرپرست جایی نباشند.» در این دوره بسیاری از کودکان در کارخانه‌های صنعتی مشغول کار بودند و مدارس یکی از حامیان قوی ایدئولوژی قالب شدند و آموزش کودکان وظیفه دولت بود و دولت به نام نویسی اجباری کودکان پرداخت و

شرکت «پردازش هوشمند ترگمان» با توسعه ابزارهای هوشمند پردازش داده‌ها تجربه‌ای جدید، باکیفیت و ساده‌تر را از فرآیند ترجمه ارائه کرده است

کیفیت ترجمه فارسی ترگمان را امتحان کن!

امروز هشتم اردیبهشت با ۲۸ آوریل روزی است که سرویس مترجم گوگل (Google Translate) شمع تولد ۱۴ سالگی خود را فوت می‌کند. مترجم گوگل را حتما می‌شناسید. یک سرویس ترجمه ماشینی نورونی با پشتیبانی از ۱۰۹ زبان که روزانه بیش از ۵۰۰میلیون کاربر از آن استفاده می‌کنند. چنین استفاده گسترده‌ای از این سرویس نشان از تلاش موفق گوگل برای برداشتن موانع زبانی و برقراری ارتباط مردم با زبان‌های مختلف است. اگر شما هم از گوگل ترنسلیت استفاده کرده باشید حتما متوجه شده‌اید کیفیت ترجمه‌های این روزهای آن با ۱۰ سال پیش قابل مقایسه نیست و قابلیت‌های جدید و کاربردی مثل تبدیل صوت و تصویر به متن نیز به آن اضافه شده‌است. اما هنوز هم اشتباهات زیادی در ترجمه گوگل دیده می‌شود؛ به‌ویژه که گوگل و الگوریتم‌هایش را کسانی برنامه‌ریزی می‌کنند که اساساً زبان مادری و دغدغه‌شان زبان فارسی نیست و مسلماً اولویت‌های زبانی دیگری را برای ارتقای کیفیت گوگل قائل هستند. با رشد روزافزون تقاضا برای تولید محتوای فارسی، نیاز گسترده‌ای به ماشین‌های ترجمه آن هم به‌صورت تخصصی به‌زبان فارسی از سوی کاربران ایرانی وب به‌وجود آمده‌ است. اینها سبب شده‌ است یک شرکت دانش بنیان به نام «پردازش هوشمند ترگمان» در زمینه انواع خدمات ترجمه‌عمومی و تخصصی به زبان فارسی در قالب سرویس‌های مختلف پاپیش بگذارد و در حوزه تولید محتوا به زبان فارسی و ترجمه آن به دیگر زبان‌ها در شرایط دسترسی برابر با گوگل با این غول دنیای اینترنت رقابت کند.

سال ۸۹، زمانی که حدود دو سال از افزوده‌شدن مترجم فارسی- انگلیسی سرویس مترجم گوگل می‌گذشت، صحبت از راه‌اندازی موتور ترجمه ماشینی بومی در کشور، تازه جان گرفته بود و گروه‌های زیادی در این پروژه شرکت کردند. یکی از آنها، گروه دانشجویی از دانشگاه صنعتی امیرکبیر به سرپرستی دکتر شهرام خدیوی از اعضای هیأت علمی جوان همین دانشگاه بود که پروژه ساخت موتور مترجم انگلیسی- فارسی آماری خود را با همکاری پژوهشگاه ارتباطات و فناوری اطلاعات آغاز کردند. در این پروژه، قرار بود آنها در کنار سرویس فارسی گوگل ترنسلیت، سرویس خود

را ارائه کنند و بتوانند ترجمه بومی برتر از ترجمه گوگل داشته باشند. پس از راه‌اندازی موفق این پروژه و عرضه آن به‌صورت متن باز، این گروه تصمیم گرفت از بخش دولتی و استفاده از بودجه و حمایت‌های دولت فاصله بگیرد و در بخش خصوصی آن را به پروژه‌ای تجاری تبدیل کند. به‌این‌ترتیب در سال ۹۴ شرکت «پردازش هوشمند ترگمان» تاسیس شد. مهندس سید محمد محمدزاده ضیابری، از فارغ‌التحصیلان مقطع کارشناسی ارشد هوش مصنوعی دانشگاه امیرکبیر که از ابتدا در این پروژه همراه بوده‌ است و اکنون سمت مدیریت‌عاملی این شرکت را برعهده دارد، درباره معنی لغت ترگمان می‌گوید: «دوستان برای انتخاب نام سامانه، اسم‌های مختلفی را پیشنهاد دادند. ما واژه «ترگمان» را از لغت‌نامه دهخدا پیدا کردیم و با مطالعه ریشه تاریخی آن متوجه شدیم، تا قبل از ورود اعراب به ایران، از لغت «ترگمه» به‌جای «ترجمه» استفاده می‌شده‌ است. به‌طوری‌که هنوز هم ارمنه ترگمه را به کار می‌برند.»

چشم‌اندازهای پردازش هوشمند ترگمان

مدیرعامل شرکت دانش بنیان پردازش هوشمند ترگمان در این گفت‌وگو نوید راه‌اندازی پرتال جامع ترجمه ایران را در آینده نزدیک به کاربران فارسی زبان وب می‌دهد. این پرتال تلاش می‌کند تا تمام نیازهای مربوط به ترجمه کاربران را مانند ترجمه متن، ترجمه

بسیاری را از آن خود کرده. فرانک کاترل بویس در این کتاب داستان روبات غول‌پیکری به نام اریک را بیان می‌کند. روباتی که به گفته نویسنده نوعی آدم‌واره یا آدم‌مکانیکی است. این روبات تخیلی نیست بلکه واقعاً توسط کاپیتان آر. ریچاردز و دوستش آلن اچ. رفل ساخته شده و برای نخستین بار در سال ۱۹۲۸ در نمایشگاهی در لندن به

سلسله مراتب قدرت در مدارس شکل گرفت و

دانش‌آموزان در پایین‌ترین سطح این قدرت قرار داشتند. پیتر گری در کتاب یادگیری آزاد خود می‌گوید: «امروزه اکثر مردم کودک و آموزش را به‌صورت درهم‌آمیخته می‌بینند و یادگیری را به‌صورت کار برای کودکان در نظر گرفته‌اند که بچه‌ها باید به اجبار در محل کار حاضر شوند و به کار و تکلیف‌شان برسند! ما فراموش کرده‌ایم که کودکان ذاتاً برای یادگیری از طریق اکتشاف و بازی خودانگیزخته طراحی شده‌اند و در نتیجه آنها را بیش از پیش برای یادگیری محروم می‌کنیم و در عوض آنها را در روش‌های آموزشی خسته‌کننده و به‌شدت آهسته قرار می‌دهیم.»

وضعیت امروز آموزش و یادگیری

امروزه کودکان با هر سطح هوشی و هرگونه علاقه و استعدادی باید کتاب‌های درسی و آموزشی با چارچوب‌های خشک و یکسانی را پشت سر بگذارند. روحیه اکتشافی و خلاقانه در کودکان با توجه به سیستم و هرم قدرتی مدارس از بین رفته‌است و نگاه دانای کل رایج در مدارس باعث ایجاد روحیه پیروی صرف از صاحبان قدرت در کودکان می‌شود. کودک به‌جای ارتباط با محیط طبیعی و یادگیری خودانگیزخته از دل تجاربی که در محیط کسب می‌کند مفاهیم خشک و

نشده اجازه دهند. ضیابری در ادامه توضیح می‌دهد: «بزرگ‌ترین مشکل ما، مسائل مربوط به سازمان تأمین اجتماعی است. برای مثال پیش از شروع همه‌گیری کووید-۱۹، قرار بود ترگمان به‌صورت دورکاری و پاره‌وقت ۵۰ نفر از مددجویان کمیته امداد همکاری کند. درحالی‌که دورکاری استارت‌اپ‌ها در قوانین سازمان تأمین اجتماعی تعریف نشده‌ است و به‌همین دلیل هم این همکاری شروع نشد.»

مزیت رقابتی ترگمان در مقایسه با گوگل

در روش‌های جدید آموزش موتورهای ترجمه ماشینی به‌منظور بهتر ساختن الگوریتم‌های

نمایش عمومی درآمده‌است. اریک می‌توانست بایستد، بنشیند و به ۵۰سوال پاسخ دهد ولی نمی‌توانست راه برود اما در زمان جنگ جهانی اریک ناپدید می‌شود و ... . نشر افق، کتاب روبات خرابکار را در ۲۸۸ صفحه با شمارگان ۱۱۰۰ نسخه و قیمت ۴۸ هزار تومان منتشر کرده‌است.

بی‌روخی را در قالب تئوری در کتاب‌ها و در کارخانه‌های درس می‌آموزد و مجبور به انجام تکالیف است؛ تکالیفی که از موضع بالا برای نیازهای کودک تعریف شده‌است و کودکی که میل ذاتی او به کشف و یادگیری از طریق بازی است مجبور به انجام تکالیفی است که نمی‌داند کجا قرار است به کارش بپردازد. کودک‌کی که در سراسر زندگی‌اش یک مرغ را از نزدیک لمس نکرده‌است مجبور می‌شود که تصویر مرغ را ببیند و باور کند که پوشش بدنی مرغ از پر بوده و بسیار نرم است! با گذشت سال‌ها هر روزه از میزان بازی که کار اصلی کودک است کاسته شده و زمان رنگ تفریح‌ها کمتر شده و ساعات مدارس و تکالیف بعد از مدرسه افزایش یافته‌است، به طوری که کودک گاهی بیش از هشت ساعت کار می‌کند و علاوه بر مدارس، ایجاد رقابت بر سر کودکان و نخبه‌پروری توسط والدین باعث شده‌است که کودکان کلاس‌های آموزشی زیادی را از سنین پایین پشت سر بگذارند و هر روز از میزان آزادی و حق بازی آنها کاسته شود. دلزدگی از مطالعه و سرانه مطالعه در کشور خود شاهد از غیب این موضوع است. در دو سال اخیر اندک لذت‌های حضور در مدرسه مثل رنگ‌تفریح و همکاری و بازی با دوستان با تألانی شدن فضای آموزشی از بین رفته‌است و کتاب‌های بی‌روح، کودکانی از درس و مشق فراری را روی دست خانواده‌ها گذاشته‌اند! خانواده‌هایی که دست راست سیستم آموزش محور بوده و به مدرسه هم اکتفا نکرده و برای هر لحظه کودکان کلاس تازه‌ای را برنامه‌ریزی می‌کنند تا از این تورنمنت سراسری جا نمانند و کودکان بازنده اصلی این تورنمنت هستند؛ کودکانی که حق کودک‌کی کردن‌شان گرفته شده‌است.

چه باید کرد؟

شاید این ایام به ما نشان داد که باید فکر جدی‌تری به حال سیستم آموزش و پرورش کشور کرد. طرح‌هایی مبتنی بر کاهش ساعت فعالیت مدارس، استفاده از بازی در آموزش دبستان‌ی‌ها، انجام تکالیف در مدرسه، ایجاد مدارس کیفی که مبتنی بر یادگیری خودانگیزخته‌است و مدرسی که به‌طورکلی نیاز کودک به یادگیری خودانگیزخته و بدون فشار آموزشی و اضطراب‌های بیهوده را درک می‌کند رو به افزایش بوده‌است و امید است در سطح نظام آموزش و پرورش کشور طرح‌های بیشتر و جدی‌تری مشاهده شود و تمام مدارس کشور از بُعد آموزش اجباری به سمت یادگیری خودانگیزخته حرکت کنند.

خدمات ترگمان در یک نگاه

محصول اصلی این شرکت دانش بنیان، موتور ترجمه ماشینی آن با پوشش ۱۰ زبان و حدود ۴۰ زوج زبان است و بر مبنای این موتور ترجمه، سرویس‌های مختلفی توسعه داده‌شده‌اند.

ترگمان: اولین سامانه بومی ترجمه ماشینی دوطرفه فارسی- انگلیسی موجود در کشور است و به‌صورت رایگان خدمات برخط ترجمه مانند متن، سند و تارنما را ارائه می‌کند. این سامانه درواقع شکل بومی سرویس ترجمه گوگل است و در بعضی موارد کیفیت بهتری از ترجمه را نمایش می‌دهد. به گفته مدیرعامل این شرکت: «در این سامانه روزانه تا ۲۰میلیون کلمه متن ترجمه می‌شود. ما فکر می‌کنیم این عدد نشان می‌دهد کیفیت ترجمه و نگاه ترگمان به حدی است که خودبه‌خود توانسته است در رقابت با گوگل کاربران زیادی را جذب کند. بدون آن که تبلیغ خاصی برایش کرده باشیم، با اختلالی در سرویس گوگل وجود داشته باشد.»

ترجمیار: این سامانه مانند یک دستیار هوشمند مترجم است و از نظر رابط کاربری و کیفیت ترجمه، برای ترجمه مقالات علمی و کتاب‌ها مناسب است. ترجمیار در فضایی آنلاین و مشابه آفیس ورد به کاربر این امکان را می‌دهد تا مستقل از دانش زبان انگلیسی، مقاله‌های تخصصی و عمومی را ترجمه کند و دقت ترجمه‌های این سامانه در متون پزشکی و فنی حدود ۸۰ تا ۸۵درصد است. این سامانه درحال حاضر فقط برای ترجمه از انگلیسی به فارسی فعال است.

ترنج: ترنج سرواژه عبارت «ترجمه نسل جدید» و کامل‌کننده حلقه ترجمه است. به‌این‌ترتیب که ترجمه ماشینی کار اولیه ترجمه را انجام می‌دهد، سپس نیروهای انسانی پس‌ویرایشگر که البته مترجم هم نیستند، با اصلاح اشکال‌های ترجمه ماشین، ترجمه‌ای قابل چاپ و ارائه را آماده می‌کنند. سامانه ترنج، مانند دارالترجمه‌ای متکی به فناوری و هوش مصنوعی است و می‌تواند کار ترجمه شما را با حدود نصف قیمت و با یک‌سوم زمان تحویل دهد.

تولید محتوا: امروزه همه شرکت‌ها و کسب‌وکارهای نوپا برای جذب مخاطب و بهبود رتبه خود در موتورهای جست‌وجو (ارتقای سئو سایت) به تولید محتوا نیاز دارند. مهندس ضیابری در این باره به جام‌جم می‌گوید: «به‌دلیل هزینه‌های بالای تولید محتوا، طبیعی است که کسب‌وکارها روزانه بیشتر از چند مقاله تهیه نکنند. ما در سرویس ترنج باقابلیت تولید محتوای انبوه، می‌توانیم با هزینه بسیار اندک و در مدت کوتاهی، روزانه ده‌ها و بلکه صدها مقاله را ترجمه و برای مشتریانمان محتوایی کامل و ویکتا تولید کنیم.»

راه‌های استفاده از خدمات ترجمه ترگمان

- targoman.ir
- info@targoman.com
- targoman-intelligent-processing
- ۰۲۱۸۸۵۱۲۲۲۷
- ۰۲۱۸۸۷۴۵۷۶۰
- تهران، سیدخندان، سه‌رودی شمالی، نبش کوچه‌اشراقی، پلاک ۱۰، واحد ۵